

OGNISKO (27) *sb n*

Oba o jasne.

sg N ognisko (12). ◊ *G* ogniska (2). ◊ *D* ognisku (1). ◊ *A* ognisko (2). ◊ *L* ognisku (6). ◊ *pl N* ogniska (2). ◊ *A* ogniska (1). ◊ *L* ognisk(a)ch (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XIX w.

1. *Palący się stos drewna; focus Murm, Mymer¹, Miech, Mącz, PolAnt, Calep, Cn; foculus BartBydg, Calep, Cn; focarium BartBydg; ignis, incendium PolAnt (23) : Murm 133; Focus. Herdt. Ognisko. Mymer¹ 30v; Focarium, locus in quo fit ignis, ognyszko BartBydg 59b, 59b; Tamże podnim [oknem] bywa ognisko ku pieczeniu y warzeniu y ku ogrzewaniu MiechGlab [89], [90] [4 r.]; LibMal 1544/86v; thák iż namnieyſza ſkorupká iego [naczynia] nie zoſtanie ná ktorey by ſię godziło zanieść węgiel z ogniská BibRadz Is 30/14; Mącz 132b [2 r.], 184c; Ołtarz rozumiey ognisko náktorym palono ofiary. BudBib I 41 b marg, Ier 36/23 [2 r.], Eccli 50/12; KochWr 29; Calep 426a [2 r.].*

Wyrażenie: »domowe ognisko« (1): penetralis focus, Wnętrzny ogień/ domowe ognisko. Mącz 289d.

Przen (1) :

Wyrażenie: »ognisko ognia« (1): Oto wſzytcy wy podżegacie ogień przepalaliſcie ſię iſkrámi/ chodźcie po ognisku ognia [in foco ignis] wálzega BudBib Is 50/11.

2. *Prawdopodobnie: Palenisko, pięć do gotowania; focus Modrz (2) : káždy mieſzczánin niech ſię ftára o to/ áby piece/ kominy/ ogniská/ y wſzytkie mieyſcá do palenia ognia wczynione/ były gliną/ y inſzemi rzeczámí dobrze obwárowáne. ModrzBaz 83v; ZapKoſcier 1584/43; [przed izbą ſień, w ſieni ognisko, komin gliniany LustrWpol I 39, 59].*

3. *Naczynie, w którym żarzy się węgiel, służące do ogrzewania; chytra, ignitabulum Mącz (2) : Ignitabulum, id est, ignis receptaculum, Ognisko Mącz 165a, 52c.*